

MEDEDELING (4) AAN DE LEDEN

De Voorzitter

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referentie
DSch/NH

Uw referentie

Datum
21 december 2006

Geachte Confrater,

Betreft : Artikelen 96 en 119 van het Wetboek van vennootschappen (jaarverslag) en 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen (commissarisverslag) – de nieuwe normatieve bepalingen

Inleiding

1.- De Raad van het IBR had op 31 januari 2006, enkele dagen na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de wet van 13 januari 2006⁽¹⁾, alsmede op 13 maart 2006 en op 19 juli 2006 een mededeling aan de Leden verzonden, gericht op het bekomen van bemerkingen met betrekking tot de nieuwe artikelen 96 en 119 van het Wetboek van vennootschappen (jaarverslag) en de nieuwe artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen (commissarisverslag).

In het licht van deze bemerkingen heeft de Raad een voorstel uitgewerkt tot wijziging van de Algemene controlenormen alsook tot wijziging van twee controleaanbevelingen (*cf. infra*: punt 2.) die op 1 september 2006 aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen (HREB) werden gecommuniceerd voor advies binnen de drie maanden.

2.- In zijn advies van 1 december 2006 heeft de HREB ingestemd met de drie volgende normatieve teksten:

- a) voorstel tot wijziging van de Algemene controlenormen ;
- b) voorstel tot wijziging van de controleaanbeveling “Controle van het jaarverslag” ;
- c) voorstel tot wijziging van de controleaanbeveling “Bevestigingen door de leiding”.



⁽¹⁾ Wet van 13 januari 2006 tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen , *Belgisch Staatsblad* van 20 januari 2006.

Verder was de HREB de mening toegedaan dat de term 'onjuistheid' door de term 'afwijking' ('*anomalie*' (FR)) moet worden vervangen, als zijnde de vertaling van de Engelse term '*misstatement*' die in de Internationale controlestandaarden (*International Standards on Auditing*, ISA's) wordt gebruikt.

Op vraag van de HREB heeft de Raad in de tekst van de voorbeelden van commissarisverslagen verduidelijkt dat afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening het gevolg kunnen zijn van fraude of van het maken van fouten.

Datum van inwerkingtreding

3.- De finale teksten (*cf.* bijlagen bij de huidige mededeling) werden door de Raad in zijn zitting van 15 december 2006 goedgekeurd. Deze zijn van toepassing voor de controle van financiële overzichten en voor de controle van het jaarverslag met betrekking tot boekjaren die afgesloten zijn op of na 31 december 2006.

Deze teksten, inclusief de nieuwe versie in *track changes* van de Algemene controlenormen alsmede de voorbeeldteksten in word formaat, zijn beschikbaar op het extranet van het IBR⁽²⁾.

Wijziging van de Algemene controlenormen

4.- De belangrijkste wijzigingen die aan de Algemene controlenormen zijn aangebracht zijn de volgende:

- a) het vermelden, *expressis verbis*, in de inleiding tot het commissarisverslag, dat dit verslag uit twee delen dient te bestaan, te weten een eerste gedeelte met betrekking tot het oordeel over het getrouw beeld van de (geconsolideerde) jaarrekening alsmede een tweede gedeelte met betrekking tot de bijkomende vermeldingen en inlichtingen. In het licht van de wet van 13 januari 2006 wordt voortaan gesproken van 'vermeldingen' i.p.v. 'verklaringen';
- b) de vermelding in het commissarisverslag van het van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel ;
- c) het invoegen in het commissarisverslag van een meer gedetailleerde beschrijving van de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan ;
- d) de creatie van een nieuwe paragraaf 2.5.5. waarin het gebruik van de bevestigingsbrief ('*representation letter*', '*lettre d'affirmation*') verplicht wordt gemaakt;
- e) het vermelden, in de paragrafen 3.3.5. en 3.9.1., dat een weigering door de leiding tot het ondertekenen van de brief waarin de vereiste bevestigingen zijn opgenomen (*cf. infra*: punt 10.) automatisch een beperking in de uitvoering van de controle (*scope limitation*) met zich meebrengt, wat leidt tot het tot uitdrukking brengen in het commissarisverslag van een voorbehoud dan wel tot het formuleren van een oordeelonthouding;

(2) *Cf.* <http://www.ibr-ire.be>, rubriek 'Documentatie', subrubriek 'Normen'.

- f) de aanpassing van bepaalde termen gebruikt in de Algemene controlenormen; zo bijvoorbeeld vervangt de term 'entiteit' de term 'onderneming', en komt, in de Nederlandse tekst, de term 'financiële overzichten' in de plaats van de term 'financiële staten', en vervangt 'verklaring zonder voorbehoud' de 'goedkeurende verklaring';
- g) het voorbeeld van commissarisverslag dat in bijlage bij de Algemene controlenormen werd opgenomen, werd aangepast. Dit voorbeeld is voor een groot deel in overeenstemming met ISA 700 "De verklaring van een (onafhankelijk) auditor over een volledige set van financiële overzichten voor algemene doeleinden" (*ISA compliant*);
- h) het inlassen van een bijkomend voorbeeld van commissarisverslag voor de controle van de jaarrekening van een vzw;
- i) het vervangen van de term 'onjuistheid' door de term 'afwijking' (*cf. supra*: punt 2.) en de overeenstemmende wijzigingen in de paragrafen 1.3.4., 1.4.1. en 3.3.2. van de Algemene controlenormen.

Wijziging van de controleaanbeveling "Controle van het jaarverslag"

5.- De bestaande controleaanbeveling "Controle van het jaarverslag" wordt door een nieuwe controlenorm "Controle van het jaarverslag over de (geconsolideerde) jaarrekening" vervangen.

6.- Deze nieuwe controlenorm werd gepresenteerd in overeenstemming met de indeling van de nieuwe internationale controlestandaarden : inleiding, doel, wettelijke rapporteringsverplichtingen opgelegd aan de commissaris inzake het jaarverslag, definities, vereiste werkzaamheden en toepassingsmodaliteiten. Bovendien is deze norm in overeenstemming met ISA 720 "Andere gegevens in documenten waarin de gecontroleerde financiële overzichten zijn opgenomen".

7.- De commissaris moet de leiding van de gecontroleerde entiteit verzoeken om in de bevestigingsbrief te bevestigen dat, naar hun beste beoordeling, de bepalingen vereist door de artikelen 96 en 119 van het Wetboek van vennootschappen (meerbepaald inzake de 'voornaamste risico's en onzekerheden') op een juiste en volledige wijze in het jaarverslag vermeld zijn.

Wijziging van de controleaanbeveling "Bevestigingen door de leiding"

8.- De bestaande controleaanbeveling "Bevestigingen door de leiding" wordt door een nieuwe controlenorm "Bevestigingen van de leiding van de entiteit" vervangen.



9.- Ter informatie werd in bijlage tot deze norm een voorbeeld van bevestigingsbrief opgenomen; deze illustreert hoe de tekst met betrekking tot de vereiste mededelingen kan worden opgesteld. De bedrijfsrevisor beoordeelt in functie van de omstandigheden welke de bijkomende bevestigingen zijn die hij als noodzakelijk of aangewezen beschouwt.

10.- Zoals reeds gesteld in punt 4. (*cf. supra*) brengt een weigering door de leiding van de entiteit tot het ondertekenen van een brief waarin de vereiste bevestigingen zijn opgenomen, automatisch een beperking in de uitvoering van de controle (*scope limitation*) met zich mee, wat leidt tot het tot uitdrukking brengen in het commissarisverslag van een voorbehoud dan wel tot het formuleren van een oordeelonthouding.

11.- Wanneer de leiding weigert om de door de commissaris als noodzakelijk of aangewezen beschouwde bijkomende inlichtingen te bevestigen, dan zal hij overwegen of deze situatie al dan niet een beperking in de uitvoering van zijn controle met zich meebrengt.

* * *

Verder verblijven wij,

Met de meeste hoogachting,



André KILLESSE

- Bijlagen** :
- 1) Wijziging van de Algemene controlenormen.
 - 2) Wijziging van de controleaanbeveling “Controle van het jaarverslag” (Nieuwe controlenorm).
 - 3) Wijziging van de controleaanbeveling “Bevestigingen door de leiding” (Nieuwe controlenorm).